

Bijzondere kalender brengt jeugdhulpverlening in beeld

APPELSCHA. In de hal van het hoofdgebouw van vakinternaat Aekinga in Appelscha is een kleine tentoonstelling ingericht van een zevental schilderijen. Op die door kunstenaar Erik Krom gemaakte schilderijen wordt een hulpverleningsactiviteit in beeld gebracht van het Bijzonder Jeugdwerk Friesland, waaronder ook vakinternaat Aekinga valt. Van die schilderijen is bovendien een fraaie jaarkalender 1995 samengesteld door algemeen directeur Dick de Graaf en Harm Hendriks, hoofd Organisatie en Beheer.

Met het samenstellen van een kalender, waarop de hulpverleningsactiviteiten van BJ Friesland op een kunstzinnige manier in beeld worden gebracht, is een bijzonder document ontstaan. „Nog wel bijzonder, niet meer apart” is de ondertitel op het voorblad van de kalender. Daarmee wordt aangegeven dat dit jaar in het teken stond van verregaande veranderingen binnen BJ Friesland en de provinciale en landelijke jeugdhulpverlening in het algemeen. Dat verandingsproces binnen de jeugdhulpverlening zal de komende jaren ongetwijfeld nog voortduren.

BEZINNING

„Juist in een tijd van grootschaligheid en beheersmatige ontwikkelingen lijkt ons enige bezinning op de waarde van wat voor jongeren elke dag weer nodig is op zijn plaats”, verklaart De Graaf de diepere achtergrond achter de in een oplage van driehonderd exemplaren gedrukte kalender.

● **Algemeen directeur Dick de Graaf (links) en Harm Hendriks tonen in vakinternaat Aekinga de bijzondere kalender, waarop de diverse hulpverleningsactiviteiten van BJ Friesland in beeld zijn gebracht. Links op de achtergrond de door Erik Krom gemaakte schilderijen.**

Eén van de hulpverleningsactiviteiten van BJ Friesland is vakinternaat Aekinga, dat het voorblad van de kalender siert. Dat internaat is als het ware een nabootsing van de maatschappij, waar zestig jongeren op één terrein leren en leven en 24 uur per dag worden behandeld en begeleid. Daarnaast zijn er enkele jongeren die overdag in Aekinga „meedraaien” en ’s avonds weer naar huis gaan, of naar de instelling waar ze verblijven.

In Heerenveen heeft BJ Friesland een pand waar de jeugdhulpverlening is gericht op crisisinterventie. Sinds ruim een jaar worden daar jongeren opgevangen die in een acute probleemsituatie zitten en thuis niet meer kunnen worden opgevangen. De jongeren die daar worden opgevangen, kunnen maximaal twee keer zes weken blijven. Daarna wordt naar een andere vorm van hulpverlening gezocht. Bovendien heeft BJ Friesland in Heerenveen enkele panden waar jongeren zelfstandigheidstraining krijgen. Dat gaat van licht tot tamelijk intensief.

MINDERJARIGE ASIELZOEKERS

Sinds kort draait een project Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers (AMA's). Die vorm van jeugdhulpverlening is gericht op een categorie jongeren die niet meer kan terugvallen op de thuisbasis. Vaak zijn het kinderen die met hooguit één familielid naar Nederland zijn gekomen. Binnen BJ Fries-

land zijn twee centra die zijn ingesteld op minderjarige asielzoekers.

Zelfstandigheidstraining is daarbij een belangrijk aspect. De voogdij van die kinderen berust bij stichting De Opbouw in Utrecht. Die zorgt ervoor dat ze op een goede plek terecht komen, zodat ze zich zelfstandig kunnen redden als ze meerderjarig zijn. Eén van de AMA-projecten is in Oosterwolde, waar vier minderjarige asielzoekers in twee woningen aan de Grietmanslaan zijn ondergebracht. Soortgelijke projecten zijn in Drachten en Heerenveen.

Een ander project van BJ Friesland is De Waddenhoeve in St. Annaparochie. Die werk-leefgemeenschap draait sinds een paar jaar en is uniek in ons land. Het is een kleinschalig project in een boerderij vlakbij de dijk langs de Waddenzee, waar acht jongeren onder intensieve begeleiding wonen en werken. Dat project is vooral bestemd voor jongeren die op het gebied van jeugdhulpverlening al de nodige ervaring achter de rug hebben.

In samenwerking met het Friesland College is in Drachten een project opgezet, dat is gericht op vroegtijdige schoolverlaters. Daarbij gaat het om jongeren die nog leerplichtig zijn, maar als gevolg van conflicten en een hoog schoolverzuim niet langer in het reguliere onderwijs gehandhaafd kunnen worden. Bij die hulpverlening is de leerplichtambtenaar van de gemeente Smallingerland nauw betrokken. Via het Friesland College krijgen die jongeren een vrij breed leerprogramma aangeboden.

ERVAREND LEREN

Een bijzonder project is het ervaren leren, dat is bestemd voor jongeren die een vrij intensieve behandeling nodig hebben. Daarbij gaat het met name om jongeren die zich afvragen waar ze mee bezig zijn in het leven en wat ze aan hun toekomst willen doen. Drie keer per jaar gaat een groep van zeven tot acht jongeren onder begeleiding een maand lang naar Frankrijk. Niet om vakantie te vieren, maar om daar te ervaren hoe het is om „jezelf eens flink tegen te komen”. Onderdelen van zo'n project zijn o.a. een barre voettocht van 120 kilometer, een bivak en werken bij een boer op het Franse platteland. Bovendien zijn er ervaringsleerprojecten voor individuele jongeren. Die duren drie tot vier maanden en zijn nog veel intensiever.

„Als daar goed mee wordt omgesproken, kan die methodiek goede resultaten opleveren”, aldus algemeen directeur Dick de Graaf. Van die steeds meer toegepaste methodiek is een film gemaakt, die door de Noordelijke Hoogeschool wordt gebruikt. Bovendien schreef tweede directielid Theo Ruikes over ervaren leren een boek, dat onlangs werd gepresenteerd tijdens een in Ede gehouden congres over jeugdhulpverlening.

Al die hulpverleningsactiviteiten van BJ Friesland zijn door kunstenaar Erik Krom in beeld gebracht op de unieke kalender. Met de begeleidende teksten bij de afbeeldingen heeft Dick de Graaf geprobeerd de belevingswereld van de jongeren tot uitdrukking te brengen.